

skriftlig i Motiverne og mundtlig her i Saalen, at han har bestræbt sig for at gjøre Ret til alle Sider, og navnlig har han sørgt for, at der ikke er nogen af Faktorerne, der faae en Magttillig større end den, de havde tidligere. Jeg tror dog, det er gaaet den ærede Minister saaledes, som det jo maa ske kan gaa Andre, naar de selv have med Noget at gjøre, han har tænkt først og sidst paa sig selv og Ministeriet. Ja, jeg kan virkelig ikke se bedre, naar jeg gennemgaar baade Motiverne og Lovforslaget, end at Ministeriet ved det Grundlovsforslag, som her ligger for, først og sidst har tænkt paa sig selv. Saaledes som Bevillingsparagraferne ere affattede i vor Grundlov, saaledes som den bestaaende Retstilstand er, har man dog hidtil ogsaa fra Sider, der ikke høre til Benstre, villet indrømme, at der laa en parlamentarisk Spire i Grundloven og da navnlig i dens §§ 48 og 49. Og hvorfor ligger der en parlamentarisk Spire der? Fordi Folkethinget først skal behandle Finantsloven og derfor staar først ved Kontrollen af Administrationen. Hvor er den udøvende Magt? Som der staar i Grundlovens § 2, hos Kongen; det er hos Ministeriet og dets Embedsmænd. Hvor er den dømmende Magt? Hos Domstolene. Men baade den dømmende og da navnlig den udøvende Magt skulle jo have Bevillinger og derfor, naar vi holde os til Grundloven, saaledes som den er affattet i sine §§ 48 og 49, vil Administrationen utvivlsomt efterhaanden blive nødt til at stille sig i et venligt Forhold til Bevillingsmagten. Deri ligger den parlamentariske Spire, deri ligger Udgangspunktet for den Styrelse, som kunde komme, og som kunde udvikle sig selv efter Juli-grundloven af 1866. Men dersom vi nu gaa ind paa Ministeriets Forslag, vil denne Spire da være der længer? Ministeriet siger vandt i sine Motiver, i hver Fald er det sandt til een Side, at, naar dette Forslag vedtages, vil der herefter ingen Spænding, ingen Storpolitik kunne blande sig ind i Finantslovens Behandling. Nei, ganske rigtig, idet den Stilling, som Ministeriet faktisk indtager, men som vi mene er i Strid med den bestaaende Ret, derved vilde blive lovlig fastslaaet i Kraft af de Bestemmelser, som findes i Ministeriets Forslag. Det hedder jo saaledes, at naar der sker Tilføielse eller Nægtelse til nogen bestaaende Institution eller ved Love hjemlede Institutioner, hvorved der bliver Strid mellem Thingene, tager Ministeriet det forlovs ud fra Lovtræningen, altsaa, naar der ved en gammel Institution, det være sig Theatret, Universtet, Sernbanevæsenet eller Postvæsenet, er

Noget, som Folkethinget kunde ønske ændret, som man mener gaar for langsomt, eller hvori gammel Slendrian har taget Overhaand, og derfor stiller Forslag til Ændringer, det være sig i Form af Nægtelser, af Bevillinger eller Tilføielse, da tager Ministeriet det ud, og da gaar den gamle Administration videre og fortsætter sin Gang i den gamle Slendrian og er ikke i den mindste Afhængighed af den almindelige Bevillingsmagt; Ministeriet kan selvfølgelig sidde saalænge det vil; det er ikke i Spor af Afhængighed. Det er det Første, Ministeriet tager ud, og derved skaber det den Retstilstand, som jeg meget vel erindrer, der blev udviklet i „Berlingske Tidende“ i Sommeren 1882. Man sagde, at disse Artikler stammede fra Justitsministeren; men det er Noget, jeg intet Kjendskab har til; det blev der udtalt udførligt, at Forsatningen var repræsentativ, og derfor skulde Kongemagten angive Styrelsens Retning, det vil altsaa sige Ministeriet; Ministeriet skulde angive Styrelsens Retning; det var det, der skulde ligge i den nuværende Forsatning, det blev udviklet udførligt for Landsstingsvalgene i Sommeren 1882. Det er det, som her maa blive slaaet fast, at dersom vi vedtog dette Forslag, da vilde Administrationen blive sidende ganske rolig og være ganske uafhængig af den kontrollerende Magt, denne vilde slet ikke kunne kontrollere disse gamle Anstalter; Ministeriet vilde derved naae at faae den Stilling befæstet, som den for længe siden theoretisk har udviklet og nu faktisk har sat sig paa. Det er det Enc. Det Andet vil jeg for saa vidt lægge mindre Vægt paa, dette, at Ministeriet udfylder Nybevillinger, for saa vidt det finder det tjenligt, og det Tredie er saa Lotteriet. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa det, det har været saa udførlig omtalt af andre ærede Medlemmer, hvorledes selv den Smule, som bliver tilbage af de saakaldte frie Bevillinger, behøver Ministeriet kun at vente et Aar med, saa vil det kunne faae det, der er glippet det første Aar. Jeg har meget omhyggelig gennemlæst Ministeriets Forslag, og inden jeg omhyggelig havde gennemtænkt det og overveiet det, syntes jeg ikke, at det sammenholdt med den bestaaende Retstilstand og de bestaaende Forhold var saa slemt, som det i Virkeligheden er, men det er mig nu klart, at Ministeriets Forslag er simpelthen en Slaaen fast af den nuværende faktisk bestaaende Tilstand, efter hvilken ethvert Spør af Spirer til Parlamentarismen er taget ud af Forsatningen.

Den ærede Minister kom ind paa det forenede Benstres, om ikke Historie, saa dog